

Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság

SZEPTEMBER

A CSMRFK Bűnmegelőzési Osztályának gyermek- és ifjúságvédelmi programjai

A fiatalok biztonságának megteremtése a CSMRFK Bűnmegelőzési Osztályának kiemelt feladatai közé tartozik. A különböző tematikus rendezvények mellett a gyermek- és ifjúságvédelem területén végzett prevenciós tevékenység elsődleges szinterei az oktatási intézmények. Az óvodáktól a felsőoktatási intézményekig, azaz az oktatás valamennyi szintjén jelen vagyunk, így különböző bűnmegelőzési programjaink az érintett korosztályok mindegyikéhez eljuthatnak.

- Az **óvodás korosztály** számára az *Ovizaru program* került bevezetésre, melyhez már harminc intézmény csatlakozott. A bűn- és baleset-megelőzési témájú, játékos prevenciós programsorozat több modulból áll, ezek mesékre, történetekre, szerepjátásra épülnek. Az egyenruhás rendőr, a gyermekek és az óvónők mellett - az otthoni feladatok és az óvodában feldolgozott témák felelevenítésén keresztül - szerepet vállalhat benne akár az egész család is.
- Az **általános és középiskolás korosztály** esetében a biztonságra nevelő országos programok közül kiemelkedik az *Iskola rendőre*, valamint a *DADA* (az ehhez kapcsolódó alsó tagozatos munkafüzetet az osztály munkatársai készítették) és az *ELLEN-SZER oktatás*.

Saját oktatási programunk az általános bűnmegelőzési ismereteket közvetítő *TINI-KÉK*, valamint a drog-prevenciós témájú *2D (Drog Dimenziók)*. Az ezek keretében tartott megelőzési előadásokra felkérés alapján kerül sor a megye különböző oktatási intézményeiben.

Szintén folyamatosan zajlik a 2011-ben újtárra indított *„Lépésről lépésre a biztonságért” program*. A 13 tablót („Szolgálunk és Védünk”, általános bűnmegelőzés, ifjúság- és áldozatvédelem, vagyonvédelem, biztonságos internet-használat, legális és illegális drogok, közlekedés - és vízbiztonság, környezetvédelem, esélyegyenlőség, hazai helyszínelők) felvonultató kiállításához kapcsolódó előadásokon részletesen is foglalkozunk a kiválasztott bűn- és baleset-megelőzési témakörökkel.

2013. őszen kezdték meg munkájukat az *iskolai bűnmegelőzési tanácsadók* - az első tanévben két város nyolc középiskolájában négy fő. Az idei évben újabb két településen indul a program, mely elsősorban prevenciós órák, előadások megtartását, rendezvényeken való részvételt, tanácsadást, adott esetben személyes konzultációs lehetőséget jelent a pedagógusok, a diákok és a szülők részére a KLIK által kijelölt intézményekben.

- A Szegedi Tudományegyetemmel együttműködésben immár 13. éve hirdetjük meg **prevenációs kurzusainkat a felsőoktatásban**. Az előadások anyagát folyamatosan aktualizáljuk, hogy olyan területekről (fiatalkori bűnözés, családon belüli erőszak, áldozatvédelem, iskolai erőszak, az internet veszélyei, környezetünk védelme, biztonságos közlekedés stb.) szerezhessenek ismereteket a hallgatók, melyekkel a későbbiekben a mindennapi életben és hivatásuk gyakorlása során is találkozhatnak.

A Bölcsészettudományi Karon „**Fiatalok biztonsága - jövőnk záloga**” címmel induló képzés a legfontosabb prevenációs témákat dolgozza fel, a Juhász Gyula Pedagógusképző Karon pedig szeptembertől speciális **drogprevenációs** kurzust hirdettünk meg.

Az egyes előadásokat a rendőrség munkatársai mellett elismert külső szakemberek tartják.

Fentiek mellett az aktualitásoknak megfelelően különböző előadásokat, oktatásokat szervezünk, felkérés alapján iskolai és egyéb rendezvényeken veszünk részt. Így igen széles körben van lehetőség terjeszteni az alapvető információkat, elérhetőségeket tartalmazó *Bárka kártyákat* valamint különbözőtematikus *kiadványainkat, szóróanyagainkat*.

Az internetes csalásokról

Az elmúlt időszakban megyénkben is előfordult, hogy az interneten keresztül követtek el jogsértéseket, főleg a csalásokat. Az ilyen típusú bűncselekmények közül elsősorban az internetes vásárláshoz köthető bűncselekményeket kell kiemelni.

Tipikusnak mondható eset, amikor a hirdetők különféle internetes oldalakon olyan tárgyakat kínálnak eladásra, melyekkel nem rendelkeznek, vagy amelyeket valójában nem kívánnak értékesíteni. A sértettek az áru kézhezvétele előtt utalják át a vételárat vagy bizonyos összegű előleget, a termék (a legtöbb esetben mobiltelefon, számítástechnikai cikkek) azonban már nem jut el a megrendelőhöz, esetleg a csomagban egészen más található (pl. rongyok, olcsóbb dísz tárgyak...). Van, hogy a vásárló megkapja a kiválasztott terméket, amiről azonban kiderül, hogy hamisítvány.

Előfordult, hogy magukat külföldi állampolgárnak feltüntető személyek (több esetben magyar rendszámú) személygépkocsikat hirdettek meg a piaci árnál jóval alacsonyabb összegekért. A fedőtörténetek között szerepelt, hogy hosszabb magyarországi tartózkodásuk alatt vásárolták a járművet, amitől most meg kell válniuk - például mert visszaköltöztek Nagy-Britanniába, ahol inkább olyan autót vásárolnának, melynek kormányja a jobb oldalon található. A gépjárműveket egy „megbízható” külföldi szállítmányozó cégen keresztül szállították volna Magyarországra. A vevőknek vagy a szállítási költséget, vagy a jármű teljes vételárát kellett átutalniuk valamilyen külföldi banknak, netbankon keresztül. A sértettek végül sem a gépkocsit, sem az átutalt összeget nem kapták meg.

Az ilyen és hasonló esetek elkerülése érdekében az ORFK Kommunikációs Szolgálat az alábbiakra hívja fel a figyelmet (www.police.hu):

Személyes átvétel: A webshopokon és az aukciós portálokon keresztül történő vásárlásoknál többnyire van lehetőség arra, hogy a terméket személyesen vegyük át, a helyszínen fizetve. Ez a legbiztonságosabb forma, hiszen a fizetés előtt láthatjuk az árut, és ha az nem felel meg az elképzeléseinknek, elállhatunk a vásárlástól. Aukciós portál esetében a licitálás előtt kérjünk megfelelő tájékoztatást a termékről, így csak akkor kell elállnunk a vásárlástól, ha a tájékoztatás a valóságnak nem megfelelő.

Csomagküldés: A megrendelés (licitálás) előtt mindig tájékozódjunk a jótállás feltételeiről, szállítási költségekről és a szállítás idejéről. Webshop esetében nézzük meg, hogy ki üzemelteti az oldalt. Ez lehet cég vagy magánszemély (egyéni vállalkozó), az oldalon fel kell tüntetni a címet, az adószámot és cégjegyzékszámot, illetve a csomagküldésre jogosító nyilvántartási számot.

A webshopok és akciós portálok használatához általában regisztráció szükséges, a kért adatokat (szállítási cím, e-mail, telefonszám) pontosan adjuk meg, hiszen ezek elengedhetetlenek az üzlet sikeres lebonyolításához.

Utánvétel: Az utánvétellel történő fizetésnél a postásnak vagy a futárnak kell fizetni. Ez általában szállítási díjon felül plusz költséget (általában néhány százforintnyi összeget) jelent. Ebben az esetben a csomagot biztosan megkapjuk. Mindig ellenőrizzük, hogy a csomag bontatlan és nem sérült-e. Ha felbontották vagy sérült, akkor ne vegyük át, hanem küldjük vissza a feladónak. Ha van lehetőségünk, nyissuk ki és ellenőrizzük, hogy tényleg a megrendelt áru van-e benne.

Átutalás, bankkártya-használat: Utánvétel helyett van lehetőség az áru előre történő kifizetésére. Ez történhet átutalással, ebben az esetben kapunk egy előleg számlát, amin szerepel a számlaszám és az átutalandó összeg. Ezt akár személyesen a bankunkban vagy az interneten keresztül is átutalhatjuk. Az átutalás mellett sok esetben fizethetünk bankkártyával szintén az interneten keresztül. Ehhez általában dombornyomott kártyára van szükség, de vannak olyan nem dombornyomott kártyák is, amelyekkel lehet így fizetni. Egyes bankok bocsátanak ki virtuális kártyákat, amelyekre előzőleg a kívánt összeget a vásárlás előtt fel tudjuk tölteni, így vásárlás után nem marad rajta pénz. A bankkártyás fizetésnél meg kell adni a kártya adatait (bankkártya típusa, száma, tulajdonos neve, lejárat ideje és a hátoldalon található biztonsági kód). Ezek ismeretében visszaélésre nyílna lehetőség, hiszen a jövőben, aki ismeri ezeket az adatokat, szintén tudna vásárolni. (ezért praktikus a virtuális kártya, amin a vásárlás után nem marad pénz). Ennek kiküszöbölése érdekében csak bank által működtetett, biztonságos oldalon adjuk meg ezeket az adatokat. Több bank is működtet ilyet, a kereskedő dönt, hogy melyikkel köt szerződést. Ebben az esetben az eladó nem kerül kapcsolatba az adatokkal, hanem átírányít bennünket egy bank által működtetett oldalra, és ott kerülnek feldolgozásra a kártyaadatok. Az oldalon ellenőrizzük, hogy rendelkezik-e tanúsítvánnyal. Ennek megléte garانتálja, hogy az oldal tényleg az, aminek mutatja magát, (tényleg a bank üzemelteti), illetve, a kapcsolat legyen megfelelően titkosított (az így elküldött adatokat nem lehet visszafejteni). A bankkártya adatokat soha ne adjuk meg e-mailben, vagy más nem banki úrlapon keresztül!

Paypal: Az elektronikus fizetésre a bankkártyán kívül létezik már mód is. Ez a Paypal fizetési rendszerének használata. Ebben az esetben a Paypal oldalán kell regisztrálni és megadni a kártyaadatokat, majd hitelesítési folyamatot követően már használhatjuk is. A vásárlások során a Paypal fizetési módot választva a Paypal oldalára jutunk, ahol belépve jóvá tudjuk hagyni a megadott tranzakciót. Ez a vásárlóknak ingyenes. Ellenőrizzük ilyenkor is a https meglétét, hiszen elképzelhető, hogy a csalók egy álooldalra irányítanak át, hogy megszerezzék a belépési adatainkat. A paypalos fizetésnél a bankkártyánk kerül megterhelésre, de annak adatait az eladó nem látja.

Összefoglalva:

- ha lehet, válasszunk személyes átvételi módot
- ellenőrizzük az eladót (visszajelzések, közzétett adatok alapján)
- bankkártya adatainkat csak a bank online fizetésre létrehozott oldalán adjuk meg (e-mailben soha)
- ellenőrizzük, hogy a fizetésre használt oldal rendelkezik-e tanúsítvánnyal

EGÉSZ ÉVBEN AZ ÖNÖK BIZTONSÁGA ÉRDEKÉBEN!

Csongrád Megyei RFK Bűnmegelőzési Osztály

Rendőrségi segélyhívó: 107

Központi segélyhívó: 112

TELEFONTANÚ: 06/80/555-111

barka@csongrad.police.hu

www.bulisbiztonsag.hu